

Příklad na svobodu projevu: Neonacista A. B., aktivista hnutí skinheads, poté co předák jeho hnutí byl po provedení rasisticky motivované vraždy odsouzen k trestu odnětí svobody, rozvěsil na Ostravsku několik set letáků obsahujících toto poselství: „*Soudy, které dokázaly nespravedlivě odsoudit našeho spolubojovníka, byly zkorumpovány a rozhodovaly v tomto politickém procesu na rozkaz vládní garnitury, na rozkaz vlády složené z hlupáků a slabochů, vlády známé svým patolízalstvím k EU, představovaným ministrem zahraničí, degenerovaným Němcem, který nás chce stejně jako po Mnichovu prodat Západu a Sudetákům.*“ Za šíření tohoto letáku byl odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody za pomluvu a podněcování k třídní a rasové nesnášenlivosti.

Zadaný příklad budeme opět řešit formou debaty mezi příjmeními, přičemž kolegové a kolegyně začínající písmenem A-K budou hájit odsouzeného aktivistu, kolegové začínající L-Ž budou hájit soudy, které aktivistu odsoudily.

1. Zkuste se zamyslet zejména nad tím, zda se jednalo ze strany soudů o přípustný zásah do svobody projevu a z jakých důvodů,

2. Další otázkou je, zda zde byla ve hře ještě jiná práva a popřípadě komu svědčila, kdo byl jejich nositelem.

3. Konečně se pak zamyslete nad otázkou, zda by představovalo zásah do svobody projevu, pokud by o celé situaci referoval televizní reportér v reportáži, v níž by nejprve očitoval celý text letáku (jako obrazový doprovod je připojen střídavě záběr na skinheady demonstrující před soudem, jednak na leták samotný...) a poté nechal vyjádřit se neonacistu A. B.

4. Zůstává i tradiční úkol zjištění, kde všude je pamatováno na svobodu projevu a také zamýšlení nad tím, zda je možno provozovat na půdě univerzity politická shromáždění či projevy výrazných politiků jednotlivých stran a do jaké míry je naopak možné toto právo omezit.

Ke svým úvahám použijte pro argumentaci nálezelem I. ÚS 453/03 ze dne 11. listopadu 2005 a rozsudky ESLP Lingens proti Rakousku ze dne 8. 7. 1986, stížnost č. 9815/82, Prager a Oberschlick proti Rakousku ze dne 26. 4. 1995, stížnost č. 15974/90, Castells proti Španělsku ze dne 23. 4. 1992, stížnost č. 11798/85, a Jersild proti Dánsku ze dne 23. 9. 1994, stížnost č. 15890/89.

Volbu informačního zdroje, jeho stručnosti a jazykové podoby nechávám tentokrát plně na Vašem vkusu. K dispozici jsou výše uvedené rozsudky např. na stránkách vyhledávacího systému judikatury ESLP: <http://hudoc.echr.coe.int>, v systému ASPI, v knize Berger, V.: Judikatura Evropského soudu pro lidská práva. Praha, IFEC, 2003, či v člancích Güttler, V.: K otázce svobody projevu a informací ve smyslu čl. 10 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, Právní praxe, 4/1996, str. 201 – 207, Repík, B.: Z rozhodnutí Evropského soudu lidských práv (O svobodě projevu), Právní praxe, 7/1993, str. 432 – 438, Bernegger, S.: Článek 10 Úmluvy o lidských právech a case-law tvořené Evropským soudem pro lidská práva, Evropské a mezinárodní právo, 3/1995, str. 13 – 25,